

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKAVESENÝ

Az I. FORDULÓ feladatainak megoldása

1. Egy hasábnak 2008 csúcsa van. Mennyi a hasáb éleinek száma?

A hasábok minden csúcsa az alap- és a fedőlap mentén található. A két síkidom csúcsainak száma azonos.

Ezek szerint ennek a hasábnak 1004 oldalú sokszög az alapja (és a fedőlapja is). Így összes éleinek száma: $3 \cdot 1004 = 3012$.

8 pont

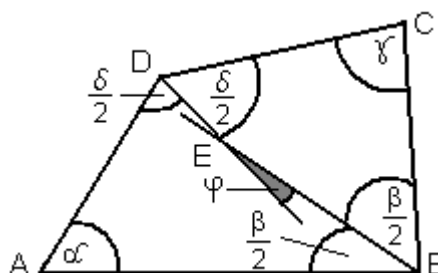
2. Négy kifli kerül annyiba, mint egy szendvics, három szendvics pedig annyiba, mint egy hamburger. A hamburger 40 forinttal drágább a szendvicsnél. Mennyibe kerül 4 kifli, 3 szendvics és 2 hamburger?

Egy kifli ára: k , egy szendvicsé: s , egy hamburgeré: h . A feladat feltételei alapján: $4k = s$, $3s = h$, $h = s + 40$. A két utolsó egyenletből $s = 20$ és $h = 60$. Ebből az első egyenlet alapján $k = 5$. Így 4 kifli, 3 szendvics és 2 hamburger ára: 200 Ft.

12 pont

3. Egy négyszög két szemközti szöge 73° és 63° . Mekkora szöget zár be egymással a másik két szög szögfelező egyenese?

Legyen $\alpha = 63^\circ$ és $\gamma = 73^\circ$. A másik két szög összege: $\beta + \delta = 360^\circ - (63^\circ + 73^\circ) = 224^\circ$. A BCDE négyszög E csúcsánál lévő szöge: $360^\circ - (\gamma + 0,5\beta + 0,5\delta) = 175^\circ$. A két szögfelező egyenes hajlásszöge: $\varphi = 180^\circ - 175^\circ = 5^\circ$.

13 pont

4. Hány olyan négyjegyű pozitív egész szám van, amelyben az első két számjegy összeolvasásával kapott kétjegyű számhoz a harmadik és negyedik számjegyet hozzáadva az utolsó két számjegy összeolvasásával kapott kétjegyű számot kapjuk? (Pl.: 1821 jó, mert $18 + 2 + 1 = 21$.)

Legyen a keresett szám \overline{abcd} alakú. A feltételek szerint: $10a + b + c + d = 10c + d$, ahonnan $10a + b = 9c$. Tehát $10a + b$ osztható 9-cel. Mivel $10a + b \geq 10$, így c lehetséges értékei 2, 3, ..., 9, amely 8-féle érték. A c egy értéke esetén a és b egyértelműen meghatározható. Az egyenlet rendezése során d kiesett, azaz d bármelyik számjegy lehet. Így $8 \cdot 10 = 80$ ilyen szám van.

15 pont

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKAVESENÝ

Az I. FORDULÓ feladatainak megoldása

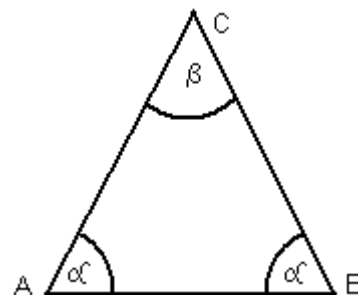
5. Egy szimmetrikus háromszög két belső és egy külső szögének összege 270° . Mekkora lehetnek a háromszög belső szögei?

A feladat feltételei alapján a megadott szögek összegére az alábbi négy eset lehetséges:

$$2\alpha + 180^\circ - \alpha = 270^\circ, \quad 2\alpha + 180^\circ - \beta = 270^\circ,$$

$$\alpha + \beta + 180^\circ - \alpha = 270^\circ, \quad \alpha + \beta + 180^\circ - \beta = 270^\circ.$$

Az első egyenlet alapján $\alpha = 90^\circ$. Ez a háromszögek belső szögeinek összegére vonatkozó összefüggés alapján nem lehetséges.

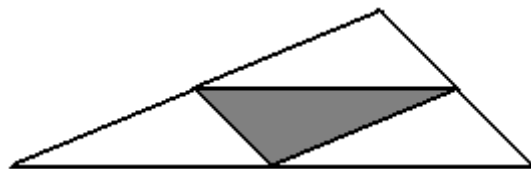
A második egyenlet rendezése után: $2\alpha - \beta = 90^\circ$. Az egyenlet mindkét oldalához 2β -át adva: $2\alpha + \beta = 180^\circ = 90^\circ + 2\beta$. Ebből $\beta = 45^\circ$ és $\alpha = 67,5^\circ$.

A harmadik egyenletből $\beta = 90^\circ$ és $\alpha = 45^\circ$.

A negyedik egyenlet alapján $\alpha = 90^\circ$. Ez a háromszögek belső szögeinek összegére vonatkozó összefüggés alapján nem lehetséges.

13 pont

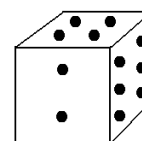
6. Egy általános háromszöget oldalfelező pontjainak összekötésével négy egybevágó háromszögre osztjuk (nézd az ábrát). A középső háromszöget szürkére festjük. A fehér háromszögekkel a fenti eljárást megismételjük. Az eredeti háromszögnek hanyadrészét festettük szürkére?

Mivel az egybevágó síkidomok területe egyenlő, ezért az eredeti háromszög egy-egy részét festettük szürkére az első lépésben. A második lépésben az elsőhöz hasonlóan egy-egy fehér háromszög egynegyedét festjük szürkére. Ez az eredeti háromszög $3 \cdot \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{4} = \frac{3}{16}$ része. Így összességében az eredeti háromszög $\frac{1}{4} + \frac{3}{16} = \frac{7}{16}$ részét festettük szürkére.

10 pont

7. Az ábrán látható kockán az alsó lapon 5, a hátsón 1, a bal oldalin pedig 3 pont látható. Ha a kezembe fogom a kockát, egyik csúcsát magam felé fordítva, legfeljebb hány pontot láthatok egyszerre?

Egy kockának legfeljebb 3 lapja látható. Ennek a három lapnak egy közös csúcsa van. Három lapon legfeljebb $15 = 4 + 5 + 6$ pont látható. A 4 és az 5 egymással szemközti oldalakon található. Így nem látható egyszerre. A 14 csak úgy adódhat, hogy $3 + 5 + 6$. Ez sem lehetséges, mivel a 3 és a 6 szemközti oldalakon helyezkedik el. A 13 viszont elérhető, ha az első, az alsó és a jobb oldali lapot látjuk: $13 = 2 + 5 + 6$.

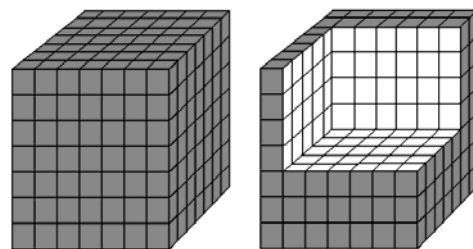
15 pont

SZEGŐ GÁBOR MATEMATIKAVERSENY

Az I. FORDULÓ feladatainak megoldása

8. A bal oldali teljes kocka tömege 34,3 kg. A kockák élhosszája 7 egység.

- a) Hány kilogramm a jobb oldali hiányos kocka tömege?
- b) A teljes kocka szürkére festéséhez 2,94 kg festékre volt szükség. Hány kilogramm festékre van szükség a jobb oldali kocka fehér részeinek szürkére festéséhez?

a) A kocka térfogata $V = a^3 = 7^3 = 343$ térfogategység. Így egy kis kocka (egy térfogategység) tömege 0,1 kg. Ha a teljes kockából megfelelő módon vágunk ki egy olyan téglatestet, amelynek élei 4, 5 és 6 egység hosszúak, akkor a hiányos kockát kapjuk. Így a hiányos kocka térfogata $V_{\text{hiányos}} = V - V_{\text{téglatest}} = 7^3 - 4 \cdot 5 \cdot 6 = 343 - 120 = 223$ térfogategység. Tehát a hiányos kocka tömege 22,3 kg.

b) A kocka felszíne $A = 6a^2 = 6 \cdot 7^2 = 294$ területegység. Tehát egy területegység szürkére festéséhez 0,01 kg tömegű festékre van szükség. A hiányos kocka fehér részei egy 4×5 , egy 4×6 és egy 5×6 -os élhosszúságú téglalap. Ezek együttes területe: $A_f = 20 + 24 + 30 = 74$ területegység. Tehát a fehér részek szürkére festéséhez 0,74 kg tömegű festékre van szükség.

14 pont

Mindösszesen 100 pont